

Zastava M76

M76 – samopowtarzalny karabin wyborowy skonstruowany na podstawie karabinka automatycznego M64 (odmiana karabinka AK) w firmie Crvena Zastava. Zastava M76 powstała aby zastąpić karabiny powtarzalne M48 oraz M69 (odmiany Mausera 98) wykorzystywane jako broń wyborowa. Na początku lat 70. rozpoczęto produkcję seryjną karabinu Zastava M76.

Historia konstrukcji

Do końca lat 60. podstawowymi karabinami wyborowymi Jugosłowiańskiej Armii Ludowej były powtarzalne M48 i M69. Na początku lat siedemdziesiątych postanowiono zastąpić je karabinem samopowtarzalnym.

Konstrukcję nowego karabinu postanowiono oprzeć na produkowanym w zakładach Crvena Zastava karabinie M64 (wersja licencyjna karabinu AK). Zmiany konstrukcyjne wynikały z przystosowania karabinu M76 do strzelania silnym nabojem karabinowym 7,92 x 57 mm Mauser. Nie wprowadzono natomiast większych zmian w sposobie działania automatyki. Zachowano także suwadło o dużej masie które zapewnia wysoką niezawodność broni, ale zmniejsza celność (M76 ma celność wyraźnie niższą niż inne, konstruowane od podstaw karabiny wyborowe).

Produkcję karabinu M76 rozpoczęto pod koniec lat

siedemdziesiątych i w następnych latach stał się on podstawowym karabinem wyborowym armii jugosłowiańskiej. W następnych latach powstały także wersje kalibru 7,62 x 54 mm R i 7,62 x 51 mm NATO jednak nie były one prawdopodobnie produkowane.

W czasie wojny w Bośni i Hercegowinie i innych konfliktów toczących się na terenie Jugosławii karabiny M76 były powszechnie używane przez wszystkie strony konfliktu. Obecnie jest nadal produkowany. Oprócz wersji M76 produkowana jest obecnie wersja M91 kalibru 7,62 x 54 mm R, wyposażona w kolbę wzorowaną na kolbie karabinu wyborowego SWD.

Zastava M76 to jeden z nielicznych samopowtarzalnych karabinów wyborowych z tłokiem gazowym o długim skoku. Zastosowanie takiego rozwiązania powoduje dobrą niezawodność, jednak ze względu na tłok gazowy o długim skoku Zastava M76 charakteryzuje się niezbyt dobrą celnością jak na karabin wyborowy.

Konstrukcja Zastawy M76

Zastava M76 działa na zasadzie odprowadzania gazów prochowych przez boczny otwór w lufie, zastosowano układ gazowy z rurą gazową umieszczoną nad lufą oraz długim skokiem tłoka gazowego. Ryglowanie odbywa się poprzez obrót zamka z dwoma ryglami w prawo, karabin strzela z zamka zamkniętego. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zespół ruchomy nie zatrzymuje się w tylnym położeniu. Ruchoma podczas strzelania ręczka zamkowa znajduje się po prawej stronie komory zamkowej wykonana ze stali metodą frezowania. Mechanizm spustowy z przechwytywaniem kurka umożliwia strzelanie jedynie ogniem pojedynczym. Zastosowano mechanizm uderzeniowy z kurkiem zakrytym. Umieszczono po prawej stronie broni dźwignia bezpiecznika w górnym położeniu zabezpiecza broń unieruchamiając spust oraz zasłaniając tylną część wycięcia w którym porusza się ręczka zamkowa, tym samym uniemożliwiając przeładowanie. Karabin zasilany jest niemieckim nabojem karabinowym 7,92x57mm. Zasilanie odbywa się ze stalowego

dwurzędowego magazynka pudełkowego z dwupozycyjnym wyprowadzeniem o pojemności 10 naboí. Magazynek kleszczony jest wahadłowo w gnieździe umieszczonym na dolnej powierzchni komory zamkowej przed chwytem pistoletowym. Dźwignia zatrzasku zamka znajduje się na dolnej powierzchni komory zamkowej pomiędzy kabłąkiem spustu a gniazdem magazynka. Zastosowano lufę zakończoną szczelinowym tłumikiem płomieni. Kolba stała, chwyt pistoletowy, łoże oraz nakładka na rurę gazową zostały wykonane z drewna. Pomiędzy nakładką na lufę a łożem znajduje się sześć otworów poprawiających chłodzenie lufy (trzy po lewej oraz trzy po prawej stronie). Na końcu kolby umieszczono gumową stopkę. Rozkładanie częściowe broni następuje poprzez odłączenie pokrywy komory zamkowej. Zastosowano mechaniczne przyrządy celownicze składające się z muszki w półotwartej osłonie oraz celownika krzywkowego ze szczerbinką. Celownik posiada nastawy od 100m do 1200m co 100m. Po lewej stronie komory zamkowej znajduje się szyna umożliwiająca montaż celownika optycznego lub elektrooptycznego. Zazwyczaj stosowano celownik optyczny M76 o powiększeniu 4x.

Państwo	Jugosławia, Serbia
Rodzaj	samopowtarzalny karabin wyborowy
Historia	
Prototypy	lata 70. XX wieku
Produkcja	koniec lat 70. XX wieku – do chwili obecnej
Dane techniczne	
Kaliber	7,92 mm (M76), 7,62 mm (M91)
Nabój	7,92 x 57 mm Mauser (M76) 7,62 x 54 mm R (M91)
Magazynek	10 nab.

Wymiary	
Długość	1135 mm (M76) 1195 mm (M91)
Długość lufy	550 mm (M76) 620 mm (M91)
Masa	
broni	4,60 kg (M76 bez celownika) 4,15 kg (M91 bez celownika)
wyposażenia dodatkowego	1 kg (celownika)
Inne	
Prędkość pocz. pocisku	730 m/s (M76) 790 m/s (M91)
Zasięg skuteczny	

Detale

